

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Ömer Bolat tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. Mustafa Adıgüzel
Ordu Milletvekili

Konu: İhracatçı Birlikleri tarafından açıklanan fındık rekoltesi

Türkiye'nin en önemli tarımsal ihracat ürünü olan fındıkta, üretim sezonu henüz başlamamışken ve Karadeniz Bölgesi'nin büyük bölümünde bahçeler hâlen kar örtüsü altındayken bazı ihracatçı birlikleri tarafından yeni sezon rekoltesine ilişkin yüksek miktarlı tahminler açıklanmıştır. İhracatçı birlikleri tarafından yapılan açıklamada, 17 ilde 79 ilçede ve 446 bahçede yapılan çiçek sayımı sonucunda 2026-2027 sezonu için Türkiye fındık rekoltesinin 829 bin 239 ton olacağı iddia edilmiştir. Söz konusu açıklama henüz üretim sezonunun başında, bölgedeki bahçelerin önemli kısmı kar örtüsü altındayken açıklanması üreticiler ve sektör temsilcilerinde ve kamuoyunda infiale neden olmuştur. Bu tür yüksek rekolte açıklamalarının hasat öncesinde fiyatları baskılayarak üreticinin zararına sonuçlar doğuracağı aşikardır. Öte yandan geçmiş yıllarda da sezon başında yapılan yüksek rekolte açıklamalarının yıl içinde ciddi şekilde revize edildiği, Bakanlığınızın rekolte açıklaması ile hiçbir zaman uyuşmadığı, hatta geçen yıl bu birliklerin açıkladığı rekolte açıklaması ile gerçekleşenin arasında iki kat fark olduğu ortadadır.

Bu bağlamda;

1. İhracatçı birliklerinin 2026-2027 sezonu için açıkladığı 829 bin tonluk rekolte tahmini hangi kurum veya kuruluşların katkısı ile hazırlanmıştır? Bu çalışmalara Bakanlığınızın doğrudan veya dolaylı bir katılımı olmuş mudur?
2. Bölgenin önemli bir kısmı kar örtüsü altındayken yapılan çiçek sayımlarının bilimsel güvenilirliği ve temsil gücü konusunda Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?
3. Henüz bölgede pek çok bahçe tomurcuklanmamışken yapılan bu tür yüksek rekolte açıklamalarının fındık piyasasında fiyatları baskılayarak üretici aleyhine sonuç doğurabileceği yönündeki eleştiriler hakkında Bakanlığınızın görüşü nedir?
4. Fındık gibi stratejik bir üründe farklı kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan çelişkili rekolte açıklamalarının piyasada spekülasyon yaratmasını önlemek amacıyla Bakanlığınızın bir düzenleme veya denetim çalışması var mıdır?
5. Algı oluşturarak fiyatı doğrudan etkileyen bu tür erken ve yüksek rekolte açıklamaları konusunda Rekabet Kurumu'nu devreye niçin girmemektedir? Tıpkı tekeli firma hakkında yapılan araştırma sonucundaki yaptırımında olduğu gibi bu birliklerin de piyasa bozucu çalışmaları nedeniyle benzer bir uygulamaya tabi tutulmaları gerekmez mi?